

تیگہی رھوشہ نبیریا ہونہری موزیکی دناؤ جفاکی مہدا

ژنقیسینا، بیکس نورک عہدال

(۱/۲)

د. علی الوردی دبیزہ:

گہلک مروف حیثیتی دین دہما رھفتارین کھسکی دبینن لی حیثیتی نہبہ دہما ٹیک ب رھفتارین تھ حیثیتی دبیت، ہمی گھس ژ دھروونی خو(النفس) ا خو درازینہ..... لی پرسیارا گرنگ ٹھوہ؟ ٹھری مادھم (ٹھز، تو، ٹھم، ھوین...ھند) ژکھسایہ تیا خویا (ھزری، رھوشہ نبیری، جفاکی...ھند) د رازینہ ٹھری ٹھم بوچی سھرکھفتنی پی نائینین.)

بھری ٹھم بچینہ دنافھروکا بابھتی دا، دا بزائین موزیک چپھ؟ و ژبو چ دھیتھ بکارئینان؟ و ٹھم چھوا د تیگھمی ہونہری موزیکی دگھمین؟ و ٹھم چھوا بو چ بکارئینین؟ و ٹھم چھوا فی ہونہری دھلسھنگینین؟

موزیک چپھ:

پھیقھ کا یونانینہ و ل یونان پٹیکھفتیہ و پھرخوہدایہ، و دھرکھفتنا وی ڈزقرتھ بھری (۲۰۰) سالان (پ.ز) ہرھوہسا موزیک پٹک دھیت و دھیتھ دانان برتیا چھفت دھنگان ٹھوڑی (دو،ری،می،فا،سول،لا،سی)، دیسان موزیک زمانہ مینا ہر زمانہ کی دن پی جیہائی، لی زمانہ ہست و سوزانہ، دھربوینی ژ کھسایہ تیا مروقی دکھ ٹھو ٹاوازا مروف ڈھنیت، ہر دیسان دھربارہی موزیکی زانا ٹھفلاتوت دبیزہ: موزیکھ زادی روحیہ. ہر دیسان کونفوشیوس دبیزہ: ٹھگر تھ بقیٹ پلا رھوشہ نبیریا نھتھوہیکہ بزانی د چ ناست دایہ گوھداریا موزیکا وان بکھ.

ٹھری موزیک ژبو چ دھیتھ کارئینان: ژبو ہمی ہستان ژبو ہمی دلان و تھناہیا روحا مروقی و ہر کاودانہ کا مروف تیدا دھربازدبیت ژ (خوشی و نھخوشی و کھیف و سھما و تازی و گری...ھند).

لی دکھل فی چھندی دا، راستھ موزیک بو فان ہمی ہستان دھیتھ

بکارئینان راستھ ہرکھسانکھ دزائیت سترانان بیژیت دزائیت ٹاوازھکی بدھفی بیژن و ٹھز دکارم بیژم ٹھف ہونہرہ تا رادھکی لجم ہر کھسانکھ ہمیہ چونکھ مروف دکھلدا ڈزیت و ہستھکھ خودی یا دایہ مروقی، لی دکھل فی چھندی ٹھم نزائین دی چھوان بکارئینین، دی چھوان فیژین؟ لی بکارئینان و فیژوونا ہونہری موزیکی ٹھم دکارین برتیا خواندن فیژیبین دکاکو تیگھمی رھوشہ نبیریا موزیکی دروست بکارئینین و لاواز نھکھین، تیگھمی ہونہری موزیکی کھسایہ تیا خو یا بھیزوب بھا و ب رھنگھکی ٹھکادیمی ہمیہ مینا خواندن موزیکی ب رتیا بیروڈوژین موزیکی بو نمونہ: (نوتا موزیکی، دھنگ و جورین دھنگان، پلا دھنگی، میلودی.....ھند).

ٹھم چھوا دھونہری موزیکی گھسٹیتھ و ٹھم چھوا دھلسھنگینین:

ہر ژ گھفتندا و ہمتا نھا ٹھم گھلک گھلک خھلھت بیژن دھونہری موزیکی گھسٹین و ٹھم ٹھقرو ژی خھلھت تی دکھمین و سھر فی چھندی ہمیہ ژی را، مھ دھست ژفی رتیازا خھلھت بھرنہدایہ، و دکھفتندا و ہمتا نھا گھلک جاران کھسانکھ فیایہ خو پافیتھ دنافا گوہپانا ہونہری موزیکی دا مینا سترانان بیژیت یا ٹامیرھکی موزیکی بڑھنیت لی ژبھرکو ٹھو کھسھ خودان بھمان و

عشرہت بوویہ وی عھشیرھتی ری لبر خوش نھکریہ و بووینہ ریگر و گھلک ٹاریشھ خستینہ درتیا وی دا، گھلک جاران ٹھوان دکوت تھنھا موزیک یا (دھرویشا و بابھ دھرویشا و دھلیو قھرچایہ و....ھند). و دکوتھ وی کھسی چھزا ہونہری موزیکی لجم ہمی، ٹھری تو دی چھوا پی لنافی عھشیرھتا خو و ناسنافی بھمالا خو دانی و دی فی کارئ بی بھا کھی و سھری مھ شورکھی ٹندی ٹھم نکارین سھری خو دناؤ خھلکھکی دا بلند بکھین....ھند. و ب سھدان نمونین بقی رھنگھ ہبووینہ خھتا نھا ژی ٹھف دیارده دکھلک بھمالاندا مایہ و نھا ژی ہونہری موزیکی ب شھرم و حھرام و گونھ دزائین و گھلک کھسان نھا ژی ہمنہ مھویبھکا موزیکی یا گھلک باش لجم ہمیہ ژ ٹھگر فی دیاردی ری لبر خوش نھبوویہ و گھلک ٹاریشھ خستینہ درتیا وی دا و ہر ہونہری موزیکی ب شھرم و گونھ لقمھم دایہ، و ب بھروفاژی ژی دھما شھیمانکھ یان سھیرانکھ یان دھواتا کھسانکھ وان پی نیژیک با دکھفتندا و ہمتا نھا دا چار دھستین دھول و زرنایا ٹین و داخو لبر لھیزین و سھمائی کھن و ٹھقرو ژی ٹھم بیژن جفاکین خو دبینین. ہرھوہسا رولی ٹاقرھتی ژی ہر دکھفتندا و تانھا دکورھپانا ہونہری موزیکی دا گھلک پی لاواز بوویہ ہر ب ہیچ رھنگھکی ری نھدایی و ریگر بووینہ کو ٹاقرھت بھرفھ فی رتیاژی ٹھ بچیت، و نھا ژی دی بیژین رولی ٹاقرھت مھیا کورد گھلک لاواز د گوہپانا ہر ہونہرھکی دا نھخاسمہ ہونہری موزیکی و ٹھگر ژی ڈزقرنہ بو فی چھندی یا مھ بھری نھا ٹامازھ پتیدی، لی ٹھگر ٹھم بھین ٹھری بوچی ٹھف بھمان و عھشیرھتین بھری نھا موزیک ب گونھ و حھرام....ھند. لقمھم دایہ؟

ہر مروفھکی ژ ٹرادا خودی حھزھکا ہونہری دکھائی وی دا ہمیہ و دکاریت سترانان بیژیت ٹاوازھکی بدھفی بڑھنیت....ھند لی دھیت فی ہونہری ب رتیا کھ کادیمی بکارئینیت و خزمھتی ژبو بکھت نھ ب بھرلائی بکارئینیت دکاکو جفاک دھما گوھداریی دکھت دروست د تیگھمی ہونہری موزیکی بگھمیت و ٹھف تیگھمی ہونہری موزیکی یھک ژوان تیگھمان بوویہ کو دکھفتندا و ہمتا نھا جفاکی مھ ب جافھکی کیم و ب کیماسی لی نژیہ ژ ٹھگر:

ٹھگر ٹھم بڑھرینہ سالانین بھری نھا دناؤ گوندین مھدا دی دبینن ل کوچکین بھگ و ٹاغایان دھنگ بیژ ہبووینہ ساز لیڈر و دھف....ھند ستران دکوتن لی ستران بو خوشی و خزمھتا بھگ و ٹاغایان دکوتن دکاکو ژوانا خو برتھ بھن و پی بڑین، فٹجا ٹھف دھنگ بیژھ گھلک جاران ب کیماسی دھانتھ بھرجاؤ ژبھرکو دھزمتھتا بھگ و ٹاغایان دابووینہ و دنافا گوندی دا ژی بخیزا ٹاغای گھلک مھزن دھانتھ بھرجاؤ چونکھ دھنگ بیژئی ٹاغای بوون، و ٹھگر ٹھم بھین پتر رھنگھین بونمونہ دھما مالباتھکی خو ب ٹاغای نھدایا و ڈزایہ تیا وی کریا دھما کھسانکھ ژوی مالباتھ راببا ستران گوئیان و خو ہافیتیا دنافا ہونہری موزیکی دا ہمی دیوونہ ریگر درتیا وی دا ژبھرکو دابیزئی دی چی ژبو خزمھتا کوچکا ٹاغای سترانان بیژئی و نافی مالباتا مھ ل عھردی دھئی و شکینسی....ھند. ہر دیسان بونمونہ دھما کھسانکھ نیژیکی ٹاغای چھزا ہونہری موزیکی ہبھا مینا سترانگوتن، ٹاغای ب ہیچ رھنگھکی ری نھدایی و دیو ریگر و دابیزئی فلان کھس ہندی مھ دیتی خھلک پی سترانان بو مھ دبیزن و خزمھتا کوچکا مھدکن خھتا نانھکی بدھیتی تو بوچ دی بیژئی....ھند. ہر دیسان شقان یان گافان دھما لبر پھزی و گارانن چ کار نھبوونہ خو پیٹھ مژویل بکن خو ب

بلویل و دووگی ٹھ... مژویل کریہ دھنجامدا کارینہ فی ٹامیرھی ٹاوازان پی بڑھن یان بابھ دھرویش و دھلی و قھرچ دھما موزیک بکار دتینا وک ٹامیرئی دھف یان دھول یان دووگ....ھند. یان ہر ٹامیرھکی دن، لی شان کھسان تیگھمی رھوشہ نبیریا موزیکی دنافا مھدا لاواز و بی ہیزکر و بقی رھنگی تیگھمی رھوشہ نبیریا موزیکی دھری خھلکی دا ہاتھ چاندن ژبھرکو فان کھسان موزیک خھلھت بکارئینا، و بدھربوینا من یا کھسایہ تی ٹھ فان کھسان (دھنگ بیژ، گافان، شقان، دھلی، قھرچ، دھرویش، بابھ دھرویش....ھند) ب خھلھت و و گونھکار ٹھز لقمھم نادھم بھلکو دراستی دا و ب دھربوینا من، دھانتھانہ د موزیکی دا کری و بیژن شیان تاما موزیک کوردی ب پاریزن و بیژن شیان کلٹورھکی دھولھمھند ژلائی ستران و موزیکی پھیدابکھن و ہمتا نھا ژی ٹھم بکارین مفای ژی دبینن و سوپاسدارین وانین کو کارین فی کارئ پر بھا ٹھنجام بدھن ب ہر رھنگھکی ہبیت، لی دکھل فی چھندی دا چونکھ تیگھمی ہونہری موزیکی ژلائی وان ٹھ ب دروستاھی نھاتیہ بکارئینان و کھسایہ تیا موزیکی ب رھنگھکی ٹھکادیمی بکار نھتینایہ و جفاکی مھ ژی ہر ہوسا پی موزیکی

